

NOWY

KATOWICE
UL. MIELECHIEGO 8
TELEFON 29-48

10gr

ZAS

REPREZENTACJE:

BIELSKO, Katowice 1, tel. 28 04
SOSNOWIEC, Dąbrowska 12, L. 6-22
CIESZYN, ulica Główna Nr. 20
RYBNIK, Mikołaja Reja Nr. 9
KATOWICE, Główna, 111-112

11 września -- tragiczna data lotnictwa polskiego Kpt. Lewoniewski zginął z rozwiniętym spadochronem Płp. Filipowicz ocalał w kabinie rozbitego samolotu

MOSKWA, 13.9. — Agencja Tass nadsyła rezultaty dochodzenia w sprawie katastrofy samolotu polskiego PZL 19. Relacja ta różni się znacznie od pierwszych wiadomości otrzymanych o wypadku.

Katastrofa wydarzyła się w odległości 12 km. od Jagrina. Samolot przeleciał nad wsią Zasur-skoje

na wysokości 500 mtr.,

po czym

znikł w chmurach.

Aparat spadł w pobliżu wsi w miejscu zupełnie równym, pozostawiając na ziemi

bruzde długości 35 mtr.

Części aparatu są rozrzucone na przestrzeni pół hektara. Wwiązania samolotu są zdeformowane.

Kpt. Lewoniewskiego znaleziono martwego w odległości 15 mtr. od samolotu w zagłębieniu terenu. Ciało jego było nakryte rozwiniętym spadochronem.

Płk. Filipowicz, który pozostał w kabinie doznał obrażeń głowy, twarzy, rąk i nóg.

Niezwłocznie po upadku samolotu z pierwszą pomocą pospieszyli przedstawiciele miejscowego Sowietu.

Ogólny stan zdrowia płk. Filipowicza, którego przewieziono do szpitala, jest zadawalający. Prezes komitetu wykonawczego regionalnego

odwiedził płk. Filipowicza w szpitalu,

wyrażając mu kondolencje w imieniu władz lokalnych.

JAGRIN, 13.9. — Korespondent Pat'a, który wraz ze specjalną komisją sowiecką i sekretarzem poselstwa polskiego w Moskwie p. Za-

biello, przybył o godz. 5.30 rano do Jagrina, donosi, że pułk. Filipowicz czuje się dobrze. Doznał on jedynie lekkich zadrąs-

nień i potłuczeń. Pozostanie w miejscowym szpitalu 5 do 6 dni.

Katastrofa nastąpiła z powodu sztormu. Samolot trafił w mgły. Pi-

lot został wyrzucony, a płk. Filipowicz pozostał w rozbitym samolocie ponieważ nie zdążył wyskoczyć.

Zwłoki kpt. Lewoniewskiego p. Zabiello przewozi samolotem do Kazania, a stamtąd koleją do Moskwy. Miejscowe władze i ludność okazują wszelką pomoc i życzliwość.

Kondolencje Sowietów

Minister spraw zagranicznych p. Beck przyjął wczoraj sowieckiego charge d'affaires p. Podolskiego, który w imieniu rządu sowieckiego złożył mu kondolencje z powodu tragicznego wypadku naszych lotników na terenie ZSRR, wyrażając przytem ubolewanie, że polskiemu lotnikowi nie udało się osiągnąć zamierzonego celu.

P. minister podziękował radcy Podolskiemu za żywe zainteresowanie się jego rządu losem lotników polskich, jak również za udzieloną pomoc ofiarom katastrofy i umożliwienie przedstawicielom poselstwa polskiego w Moskwie udania się samolotem na miejsce wypadku.

Róg króla Jana III w darze dla Marsz. Piłsudskiego

Wczoraj w południe P. Marszałkówna Aleksandra Piłsudska przyjęła w Belwederze p. Szymona Fischela, przemysłowca ze Strasburga, urodzonego w Korczyniu pod Krosnem, b. prezesa Stowarzyszenia Żydów Polskich w Wiesbaden, który przyjechał specjalnie do Warszawy, ażeby z okazji

250-ej rocznicy Odsieczy Wiednia ofiarować Panu Marszałkowi Piłsudskiemu cenny róg z kości słoniowej. Róg ten artystycznie rzeźbiony miał należeć do króla Jana III. Oprócz portretu króla i herbów polskich rzeźby przedstawiają alegoryczną scenę zwycięstwa polskiego pod Wiedniem.

Francuskie olbrzymy powietrzne na lotnisku we Lwowie

LWÓW, 13.9. — Dziś o godzinie 10.35 wylądowały na lotnisku w Skniłowie 2 aparaty francuskie: Vauault (10 osobowy), Bloch (8 osobowy), którymi przybyli przedstawiciele francuskiej władz lotniczych.

Gości francuskich powitali przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych oraz reprezentanci aeroklubu lwowskiego, polskich linii lotniczych „Lot” i t. d.

O godz. 11.30 przyjechał wprost z Strasburga na lwowskie lotnisko francuski minister lotnictwa Cot na aparacie Devoitine, olbrzymim pasażerskim jednośladowcem o 3-ch silnikach po 575 hp. każdy. Minister Cot przybył w otoczeniu dyrektorów departamentu francuskiego ministerstwa lotnictwa.

LWÓW, 13.9. Po zaopatrzeniu się w benzynę i oliwę dwa samo-

loty których wylądowanie poprzedziło przybycie ministra do Lwowa, wystartowały o godz. 12.50 do Moskwy. Minister Cot pozostaje jeszcze we Lwowie.

Ignacy Paderewski przyjedzie do Polski

W najbliższych dniach ma przyjechać do Polski na 2-tygodniowy pobyt wycieczkowy Ignacy Paderewski.

Mistrz Paderewski zamieszka w Laskach, pow. kępniński, który to majątek jest własnością Uniwersytetu Poznańskiego. Maątek ten zo-

stał w r. 1920 wykupiony z rąk Niemców przez ś. p. Heljordora Święcickiego, pierwszego rektora Uniw. Poznańskiego, ale rodziny hrabiów Thurn-Taxis.

Pobyt Ignacego Paderewskiego ma charakter ściśle prywatny.

Wrzenie wśród robotników Strajki w Stanach Zjednoczonych

NOWY JORK, 13.9. — Tel. wł. — W rozmaitych gałęziach przemysłu amerykańskiego daje się zauważyć coraz silniejsze wrzenie wśród robotników, którzy, ustanowione przez kodeksy pracy zaobowiązki, uważają za niepozostające w odpowiednim stosunku do wzrostu cen.

Pod wpływem agitacji komunistycznej unieruchomiono w stanie

New Jersey 62 fabryki włókiennicze. 30.000 robotników porzuciło prace, domagając się podwyżki płac.

Poważnym ciosem dla rooseveltońskiego programu odbudowy gospodarczej Ameryki jest także strajk 10.000 górników w stanie Pensylwania. Strajk w górnictwie rozszerza się. W Nowym Jorku 50.000 robotników urządziło wczoraj pochód, protestując przeciwko głodowym płacom, ustanowionym przez kodeksy pracy.

Ustąpienie senatora

GDĄŃSK, 13.9. — Tel. wł. — Senator sprawiedliwości dr. Wierciński-Keiser, b. członek partii Centrowej, złożył na ręce prezydenta Rauschninga, prośbę o dymisję. Przyczyną tego kroku nie zostały ujawnione.

Łańcuch katastrof samochodowych Auta w rowach — wielu zabitych

PARYŻ, 13.9. — Tel. wł. — Na szosie pod Rouen szofer samochodu prywatnego usiłował wyminać jadący przed nim samochód ciężarowy. W pewnej chwili jednak stracił panowanie nad kierownicą i maszyna w pełnym pedzie runęła na drzewo. Trzej pasażerowie zginęli na miejscu, stan czterech ciężko rannych jest beznadziejny.

W odległości 20 km. od Tulonu runął do rowu przydrożnego autobus, przyczem 7 osób zginęło, zaś kilkanaście jest rannych.

RZYM, 13.9. — Tel. wł. — Koło Castiglione samochód osobowy, w którym znajdowało się 8 osób, do-

stał się na przejeździe kolejowym pod koła pociągu pośpiesznego Florencia — Rzym. Lokomotywa wlokła auto na przestrzeni kilkuset metrów. Wszyscy pasażerowie zginęli.

Przec w sądom przysięgłych Kongres prawników słowiańskich

Przedmiotem obrad kongresu prawników państw słowiańskich, który odbył się w Czechosłowacji przy udziale przedstawicieli polskich była m. in. sporna kwestia sa-

dów przysięgłych.

Znaczna większość głosów kongresu uchwalił, by nie wprowadzać sądów przysięgłych w państwach słowiańskich.

Zastanówmy się trochę...

Pod maską „szanownych”

Jeszcze wczoraj był szanownym członkiem społeczeństwa. Ludzie uczeni ściskali mu rękę, pozdrawiali go uprzejmym ukłonem, ba! za zaszczyt dla siebie uważali niektórzy znajomość z nim...

Miał przecież dom, który kupił niedawno, był właścicielem restauracji, więc w małym miasteczku stanowił jedną z centralnych figur miejscowego społeczeństwa.

Nikt nie zapytał go nigdy z jakich to pieniędzy nabył dom i restaurację. Wszystkim wystarczało, że był zamożnym i szanownym obywatelem.

„Szanowny obywatel” doszedł zaś do posiadania domu i restauracji w sposób „genialnie prosty”.

„Zaprzyjaźnił się” z upadłą dziewczyną, zabrał jej 9.000 zł., wszystkie oszczędności, do których doszła „lekkim chlebem” poniewierki i upodlenia, wystawił na te sumy weksle (a jakże, najformalniej!), a gdy kobieta upominała się w końcu o swoje pieniądze, wyrwał jej weksle, podarł ją zaś pobit i wyrzucił z domu.

Poczem „szanowny obywatel” odetchnął z ulgą... Dowód zniszczony, a któż uwierzy na słowo „takiej” kobiecie, skoro on, szanowany i szanowny obywatel za przeczy wszystkiemu...

„Dla pewności” jednak oskarżył jeszcze swą „przyjaciółkę” o szantażowanie go. Zawsze to lepiej oskarżać, niż być oskarżonym, nawet przez „taką tam”...

Cztery miesiące więzienia śledczego...

A szanowny obywatel przez ten czas sprzedawał wódeczkę i piwko w swej restauracji i serdecznie ściskał dłonie innych szanownych obywateli.

Ale stała się niespodzianka. Kobieta po wypuszczeniu jej z aresztu śledczego za karcia — odebrała sobie życie.

I zostawiła pamiętnik, opisują-

Główne wygrane wczorajszego ciągnięcia

Zł. 15000 na nr. 84467.
Zł. 5000 na n-ry 37290 74678
89188 130000.
Zł. 2000 na n-ry 13032 39053
57483 62429 74924 83713 84035
96965 112440 119985 134019
146710

Sprawdzajcie losy w Kolekturze Szczęścia

W. KAPTAŁ I S-ka
Katowice, Św. Jana 16 — Król. Huta,
Wolności 26 — Tarn. Góry, Krakow-
ska 7 — Bielsko, Wzgórze 21.
Tam padła NAJWIEKSZA wygrana
w dziejach loterii 1.000.000 złotych
na Nr. 61.415
Ciągnięcie V klasy trwa od dn. 23 b. m.
Główna wygrana 2.000.000 złotych.

Dalszy ciąg na str. 11-ej.

cy całą gehenną jej życia, do którego pchneli i w którym wzięli ją różni szanowni obywatele...

A list swój zakończyła proste mi słowami:

„Oto moja tragiczna spowiedź. Odbieram sobie życie,

ale proszę o ukaranie tego, który mnie skrzywdził i pchnął do samobójstwa. Pieniądze, które zabrał, mogły uratować mnie od zguby, mogłam rozpocząć nowe życie. Na sędzie może kupić świadków, ale beda tacy, którzy zeznają prawdę”.

Nowi dyrektorzy departamentu w M. S. Z.

Dowiadujemy się, że naczelnik wydziału osobowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych p. Wiktor Tomir Drymer mianowany został dyrektorem departamentu konsularnego Min. Spraw Zagr., z zachowaniem stanowiska naczelnika wydziału osobowego.

Radca poselstwa polskiego w Berli-

nie dr. Stanisław Schimitzek mianowany został dyrektorem departamentu administracyjnego Min. Spraw Zagranicznych, a pełniący od dłuższego czasu obowiązki dyrektora tego departamentu naczelnik Stanisław Eska mianowany został konsulem generalnym w Moskwie.

Za rok Francja gotowa do obrony granic

PARYŻ 13.9. Przewodniczący komisji wojskowej Izby deputowanych, płk. Fabry, ogłasza dłuższy artykuł o fortyfikacjach francuskich na granicy niemieckiej.

Definitywna linia obronna zostanie ukończona dopiero z końcem r. 1934-go.

Przedwczesna ewakuacja Nadrenji, twierdzi autor, miała tę dobrą stronę, że umożliwiła skonstruowanie linii obronnej, która dziś jest już

prawie gotowa.

Wojsko francuskie będzie mogło, dzięki tej linii, skutecznie obronić Francję, przed nieprzyjawnym germanizmem, Belgia i Szwajcaria powinny iść za przykładem Francji, gdyż jak konkluduje Fabry, żyjemy w takich czasach, w których każdy zdaje sobie sprawę, iż rewizja pokojowa granic nie wystarczy do zapewnienia swobody i wolności.

Watykan i Sowiety na drodze do porozumienia

RZYM, 13.9. W rzymskich kołach dyplomatycznych twierdzą, że zawarcie włosko-sowieckiego paktu nieagresji nie pozostanie bez wpływu na stosunki pomiędzy Stolicą Apostolską a Z. S. R. R.

Oficjalny organ Watykanu „Osservatore Romano” od dłuższego czasu poświęca wiele miejsca klęsce głodu w Z. S. R. R. Ojciec święty pragnie przyjąć z pomocą ludności rosyjskiej i w tym celu wysłać ma misję specjalną na wzór misji z 1922 r. Jak twierdzą koła miarodajne jest rzeczą możliwą, że rząd sowiecki wyrazi swą zgodę na wyjazd misji watykańskiej. Zresztą zawarcie układu ze Stolicą A-

postolską byłoby wielkim sukcesem polityki sowieckiej. Koła moskiewskie mają być skłonne do nawiązania pertraktacji z Watykanem. W razie gdyby te rokowania doprowadziły do pomyślnego wyniku, należy się liczyć z zaprzestaniem prześladowań duchowieństwa katolickiego na terenie Rosji.

Podobno ambasador sowiecki w Berlinie, Ch. Czernik, podczas swego ostatniego pobytu w Rzymie, usiłował nawiązać kontakt z sekretarjatem stanu, aby wysondować nastroje miarodajnych kół watykańskich w sprawie ewentualnych pertraktacji z Z.S.R.R.

„Dar Pomorza” odwiedzi Wyspy Kanaryjskie i Angole

Statek szkolny „Dar Pomorza”, który wiosną i latem b. r. odbył 2 krótkie podróże po Bałtyku, w dn. 15-ym b. m. wyrusza w dłuższą siedmiesięczną podróż ćwiczebną na wody południowego Atlantyku.

W podróży tej bierze udział poza stacją załoga około 60-ciu uczniów Państwowej Szkoły Morskiej i 10-u instruktorów. Ponadto w tegoroczna podróż zimowa, podobnie jak i w ubie-

głym roku wyjeżdża przyrodnicza wyprawa naukowa w osobach dyrektora Państwowego Muzeum Zoologicznego dr. Roszkowskiego i p. J. Domamewskiego.

„Dar Pomorza” odwiedzi porty Anglii, wysp Kanaryjskich, wysp Zielonego Przylądka, Brazylii, Połudn. Afryki, wysp Azorskich, poczem przez kanał Angielski powróci około dn. 15 kwiethnia 1934 r. do Gdyni.

Kolonja akademicka na licytacji Nabył ją B. G. K. za sześć milionów

Kolonja akademicka przy ul. Grójeckiej w Warszawie została wystawiona na licytację i nabyta za sumę 6.400.000 złotych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, w którym była zadłużona na 9.595.000 zł. Całkowity koszt jej budowy

wynosił zaś przeszło dziesięć milionów.

Od Banku przejmie prawdopodobnie kolonję Fundacja pomocy akademikom, utworzona ostatnio przez premiera Jędrzejewicza.

Szanowny obywatel będzie usiłował przekupić innych szanownych obywateli, żeby świadczili na jego korzyść.

Może mu uwierza, może nie... Może świadectwo, okupione śmiercią, będzie jednak najprawdziwsze?

Nie to jest jednak najważniejsze w tej chwili, tylko to, że takich „szanownych obywateli” mamy pośród siebie wielu. Znacznie więcej, niż się to może komuś wydawać...

Nie pytamy, witając ich grzecznym ukłonem i ściskając za rękę, jaką krzywdą, przestępstwem, czy zbrodnią, okupili posiadanie legitymacji szanownego i szanowanego obywatela...

Sami nie powiedzą. Dopiero przypadek, choćby tak tragiczny, jak ten opisany wyżej, zdiera z nich maskę „szanownych”...

Sobieski ocalił Europę w 1683 r.

Piłsudski w 1920

GENEWA 13.9. Wszystkie pisma genewskie zamieściły obszernie artykuły, dotyczące odsieczy wiedeńskiej, stwierdzając, iż Sobieski ocalił Europę.

Podobna rola została spełniona w 1920 roku przez Marszałka Piłsudskiego i wojska polskie. „La Suisse” pisze: „1683 r. i 1920 r. są to dwie daty kapitalne w historii Europy, której cywilizacja uratowana została przez geniusz wojskowy Sobieskiego i Piłsudskiego”.

Gwałtowne burze we Francji

PARYŻ, 13.9. Gwałtowne burze w dalszym ciągu wyrządzają duże szkody na południu Francji. W okolicach Perpignan wskutek burzy nastąpiło zderzenie dwu autobusów, przyczem 8 osób odniosło rany. Piorun uderzył w grupę 9 osób, zajętych w winnicy, 4 z nich zostały ranne. W Montpellier nastąpiło również wskutek burzy zawałenie się dwu ścian zamku La Vistoule. 4 robotników odniosło rany. Burza powaliła wiele drzew. W okolicy Le Mans piorun zabił kobietę w sadzie. W Ayen grad zranił wiele osób. W Dolinie Wezery burze zniszczyły winnice i drzewa orzechowe.

Do Palestyny albo sterylizacja

BERLIN, 13.9. W ostatnim numerze „Hackenkreuz - Banner”, który ukazuje się w Mannheim, zamieszczone są dwie fotografie dziewcząt chrześcijańskich, które spotkano na ulicy w towarzystwie młodzieńców żydowskich. Pismo domaga się, aby czytelnicy poznali owe niewiasty i ujawnili ich nazwiska.

Równocześnie pismo ogłasza nazwiska 10 niewiast niemieckich, które piętnuje za utrzymywanie stosunków z Żydami. Pismo hitlerowskie stwierdza, że te kobiety muszą wybierać między dwiema alternatywami: wyemigrować do Palestyny lub poddać się sterylizacji.

Obniżka zarobków pracowniczych na Śląsku

potrzebna jest na zapłacenie bankom niemieckim za spekulacje

Co robią dyrektorzy-Polacy wysługujący się Niemcom

Cicho, zdumiewająco, aż niepokojąco cicho, jest dotąd na Śląsku w sprawie zapowiedzianej wymówieniem taryfy obniżki zarobków w całym przemyśle hutniczym. Równie

głuche milczenie

panuje co do losów nowej umowy pracowników umysłowych ciężkiego przemysłu, która została również wypowiedziana.

Tymczasem jednak warto się za stanowić nad sytuacją na Śląsku. W hutnictwie nastąpiła

znaczna poprawa.

Jeśli jednak przemysłowcy mimo wszystko zamierzają wystąpić o obniżkę płac, uzasadniając ją w dalszym ciągu

nierentownością

produkcji, to po przeprowadzeniu analizy bilansów poszczególnych towarzystw stwierdzić trzeba, że na kosztach produkcji

ciążą w skandaliczny sposób oprocentowania „pożyczonych” za granicą kapitałów.

Jeśli dziś np. faktycznym właścicielem koncernu „Wspólnoty Interesów”

jest rząd Rzeszy

przez banki stojące pod jego kontrolą, to trzeba — jak to już nieraz czyniliśmy — przyjrzeć się dokładnie, w jaki sposób zadłużenie tego koncernu powstało. Przedsiębiorstwa tego koncernu rozbite na trzy spółki zostały zakupione przez niestychanie sprytną taktykę Fryderyka Flicka w drodze t. zw.

transakcji papierowej

t. j. nabyte w drodze operacji kredytowej jedno, kupowało drugie, zaciągając na ten cel pożyczkę. W ten to sposób na produkcji Zjednoczonych Hut Król i Laury zaciążył

dług 5 milionów dolarów,

którego odsetki roczne sięgały 5 milionów złotych.

Podobnie było i gdzieindziej.

Jeśli więc zatem przemysłowcy zamierzają w dalszym ciągu obniżać zarobki, to jasnym jest, że uzyskane w ten sposób kwoty

przeznaczone są pośrednio dla banków Rzeszy a więc dla rządu Hitlera.

Szczęściem sprawą tych fikcyjnych obdłużeń zaczynają się serio interesować nasze władze i ostatnio odbyły się nawet w związku z tem

pewne kontrole,

które miały dostarczyć poważnego materiału.

Dziwnym się wydaje, że praktyki te nie są z całą energią zwalczane przez zajmujących stanowiska w przemyśle dyrektorów - Polaków, którzy swą lojalność wobec przedsiębiorstw posuwają do granicy

zapoznawania interesów państwowych.

Gdyby choć mieli jeszcze za to uznanie ze strony swych niemieckich mocodawców... Tymczasem... Głos na w sferach przemysłowych jest historia osławionego pobytu jednego z dyrektorów Wspólnoty Interesów w Berlinie, z którym p. Flick

nie miał czasu

rozmawiać, konferując z drugim dyrektorem — Niemcem, p. Rohde.

Po „pożarciu” p. Scherffa, jest p. Rohde obecnie

pierwszoplanową figurą

w przemyśle śląskim, trzymając w ręku nici wszystkich spraw koncernu „Wspólnoty Interesów” a ambicje pchają go w kierunku nawet

wewnętrznych rozgrywek

z równorzędnymi osobami.

Ponieważ jest on obecnie aranzżerem wszystkich sztuczek, osobą jego wartoby się ze wszechmiar zainteresować, tem więcej, że

ma to duże znaczenie

dla interesów Państwa, społeczeństwa i robotnika śląskiego. O stopniu zabarwienia i nasilenia jego prze konań narodowościowych świad-

czyć może choćby ten ustęp sławnego listu rady załogowej wręczony p. Scherffowi w gmachu Syndykatu, który powiada, że p. Rohde przed swoim przybyciem na Śląsk

był w Berlinie aktywnym członkiem Stahlhelmu.

Ponieważ jednak p. Bernhardt zakończył swą karierę w Polsce zawadzawszy w sposób zdecydowany

o kryminał,

miejmy nadzieję, że i na innych przyjdzie kolej.

Byle tylko jak na przedzie!...

Dwie kategorie Obywateli

Komisarz generalny Pożyczki Narodowej, minister Stefan Starzyński, stwierdził oficjalnie, że w bieżącym 1933 roku różni przezorni ciulacze złota sprowadzili dla siebie do Polski 225 milionów złotych, w czem monet złotych 203 miliony.

Złoto to, powiedzmy sobie otwarcie, leży pochowane w safesach i różnych innych skrytkach nie procentując. Leży martwe, bez ruchu, nie przynosząc korzyści ani jego posiadaczom, ani Państwu, ani społeczeństwu. Jest tylko dowodem tchórzliwości pewnych ludzi, którzy nie wiadomo przed czem chcą się zabezpieczyć.

Tymczasem od kilku dni, od chwili ogłoszenia dekretu o wypuszczeniu Pożyczki Narodowej, słyszymy ze wszech stron, że urzędnicy państwowi, samorządowi i pracownicy prywatni wszelkich branż i kategorii gremjalnie przystępują do subskrypcji pożyczki, deklarując przecięt nie 8 proc. swych rocznych zarobków.

Nie słyszy się natomiast, aby ci ciulacze złota robili to samo i, przynajmniej, w tych samych rozmiarach.

Przeciętny pracownik, składając 8 procent swych ciężko zarobowanych pieniędzy na pożyczkę, jest rzeczywiście ofiarnym obywatelem, rozumiejącym swój obowiązek i wobec Państwa i wobec siebie.

Jak należałoby nazwać ciulacza złota, gdyby, w co nie chce się wierzyć, nie wziął udziału w subskrypcji Pożyczki Narodowej?

Powtarzamy, że nie chcemy wierzyć, aby ta kategoria obywateli uchyliła się od poruszenia swego złota. Nie wierzymy i dlatego, że przecięt jest to obowiązek nas wszystkich, jak również i dlatego, że przecięt zyskiem będzie zamienić leżące gdzieś w safesach nieprocentujące złoto na papier też w złocie, a przynoszący dochód.

—):*(—

Złote Krzyże zasługi dla członków ekspedycji polarnej

W dniu 13-ym b. m. odbyła się w sali konferencyjnej ministerstwa komunikacji uroczystość dekorowania Krzyżami Zasługi członków polskiej ekspedycji polarnej na Wyspy Niedźwiedzie.

Minister Komunikacji inż. Burlikiewicz po krótkim przemówieniu udekorował szefa ekspedycji inż. Centkiewicza złotym, a pp. Łysakowskiego i Siedleckiego — srebrnymi Krzyżami Zasługi.

Przemysł nabywa Pożyczkę Narodową za 8 promil obrotu i 6 proc. dochodu

Centralny Związek przemysłu polskiego w wykonaniu uchwały o wzięciu przez przemysł udziału w subskrypcji Pożyczki Narodowej, ustalił wysokość w jakiej winny na być pożyczkę, zrzeszone w nim organizacje.

Spółki akcyjne i zorganiz. odpow. a także przedsiębiorstwa jednoosob., spółki firmowe i firmowo komandytowe winny przeznaczyć na ten cel 8 promil sumy swego obrotu w r. 1932 oraz 6 procent od

osiągniętego w tymże roku dochodu.

Niezależnie od tego członkowie rad nadzorczych, dyrekcji i zarządów przeznaczyć ma'a na subskrypcję pożyczki, o ile ci swój udział w subskrypcji uchwała, przez rozkładanie potrąceń z uposażeń na dłuższy okres.

Pozatem przedsiębiorstwa mają ułatwić swym urzędnikom nabycie pożyczki, o ile ci swój udział w subskrypcji uchwała, przez rozkładanie potrąceń z uposażeń na dłuższy okres.

Udział Kupiectwa w Pożyczce Narodowej

Już dotychczasowa akcja na rzecz Pożyczki Narodowej pozwala twierdzić z całą pewnością, że cała suma pożyczki nietylko została pokryta w przewidywanym terminie, lecz znacznie przewyższy 120 milionów złotych.

Z całego kraju nadchodzą wieści o deklaracjach, składanych w pierwszym rzędzie przez pracowników państwowych, samorządowych i prywatnych.

Dalej idzie przemysł i handel, które konkretnymi zobowiązaniami wiąza swych członków.

Na posiedzeniu Prezydium Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, odbytem w dniu 12 b. m. ustalone zostały następujące normy minimalne

subskrypcji Pożyczki Narodowej dla kupiectwa polskiego:

I kategoria handlowa	4.000 zł.
II kat. handl. w Warszawie	
i I-ej klasie miejscowości	800 „
w II i III kl. miejscowości	500 „
w IV-ej kl. miejscowości	300 „
III kat. handl. w Warszawie	
i I-ej klasie miejscowości	150 „
w II i III kl. miejscowości	100 „
w IV-ej kl. miejscowości	50 „
IV kat. handl. w miarę możn.	50 „

Normy te nie mogą jednak stanowić mniej, niż 5 proc. rocznego dochodu przedsiębiorstw, wymierzonego na rok 1932.

Zaostrzenie bojkotu towarów niemieckich

Odezwa „Antyhitlerowskiego komitetu” do kupców

W odpowiedzi na prześladowanie Żydów w Niemczech powstał „Centralny komitet dla antyhitlerowskiej akcji gospodarczej”, do którego należą: Centrala Związku Kupców, Centralny Związek Drobnych Kupców, Centr. Związek Rzemieślników Żydów oraz Stowarzyszenie Inżynierów w Warszawie.

Komitet wydał odezwę do drobnych kupców żydowskich, nawołując do jaknajszerszego poparcia

podjętej akcji bojkotowej towarów niemieckich, których pod żadnym pozorem nie wolno nabywać ani sprowadzać.

W odezwie tej czytamy m. in.: „Niech świat cały w'dzi, że nie jesteśmy bydlęcami ubojowem, wyciągającym bezradnie szyję pod noż, lecz starym, wielkim i dumnym narodem, broniącym godnie swych praw do życia”.

Zespół pracy przestał istnieć

Mniejszości niemieckie spowodowały wystąpienie polskich związków

Od dłuższego czasu opinia polska domagała się od zasiadających w Zespole pracy organizacji polskich, by wyeliminowali ze swego grona związki niemieckie, których działacze mimo swej nominalnej przynależności do państwa polskiego, występami swymi stwierdzali, że daleko im do lojalności.

Ostatecznym rezultatem tego na cisku opinii jest fakt, że w dniu wczorajszym Zjednoczenie zawodowe polskie górników, stanowiące trzon Zespołu pracy wystosowało pismo do wszystkich należących do organizacji, że występuje z Zespołu.

Motywy wystąpienia są szkodliwe stosowane wobec Zjednoczenia zawodowego polskiego na terenie Niemiec oraz fakt, że na Śląsku opolskim odbiera się członkom związków polskich mandaty do rad załogowych, nie dopuszcza się ich do żadnych konferencji, jak i unie ważnia się ich wybór na starszych braci mimo, że wszelkie swobody w tym kierunku gwarantuje konwencja genewska.

Pozatem motywem wystąpienia z Zespołu jest również zachowanie się tublejszych działaczy związkowych, zaliczających się do mniejszości, z których niektórzy zostali nawet zasądzeni przez sądy na wysokie kary za prowokacje narodu polskiego. Wszystko to zmusiło Zjednoczenie zawodowe polskie do usunięcia się z Zespołu.

Tęsamym więc Zespół pracy związków górniczych przestał istnieć. Niewątpliwie w miejsce to zostanie utworzony Zespół pracy

Smiertelny upadek z roweru

Z Rybnika donoszą: Ubiegłego rana na szosie koło szpitala powiatowego w Wodzisławiu z niewyjaśnionych do tej pory przyczyn, spadł z roweru jadący do pracy uczeń fryzjerski 15-letni Józef Kuboszek, który spadając na kamienie jezdnia doznał złamania podstawy czaszki i poniósł śmierć na miejscu.

Strzec się oszusta!

Przed paru dniami donieśliśmy o nowym występie oszusta obligacyjnego, który nabrał mieszkankę Czarnkowa (pow. pszczyński), Martę Chlebkową najpierw na kupno fałszywego losu loteryjnego, a następnie domniósł jej o fikcyjnej wygranej w wys. 2.200 złotych, przyczem podjął na koszt, wywabiwszy ją podstępnie do Katowic, kwotę 175 złotych, na którą złożyły się oszczędności jej krewnych. W toku dochodzeń policyjnych ustalono, że oszustwa tego dopuścił się 25-letni Jerzy Kordasz z Rabsztyna (pow. Olkusz), który od dłuższego czasu grasuje już na Śląsku i ma mocno obciążoną historię. Dla ułatwienia podajemy i jego podobiznę. Poszukuje go obecnie policja.

związków górniczych polskich.

Równocześnie z Zespołu pracy metalowców zostały usunięte organizacje niemieckie, zaś przyjęty został centralny związek metalowców.

Równocześnie dowiadujemy się, że inne organizacje a m. in. zarząd okręgowy związków chrześcijańskich uchwalił swe wystąpienie z Zespołu, co tem samem przesądziło jego los.

Pan Prezydent w Poznaniu otworzył Wystawę lekarsko-przyrodniczą

POZNAŃ, 12. 9. O godz. 12.45 Pan Prezydent R. P. wyjechał z Zamku autem na otwarcie wystawy lekarsko - przyrodniczej.

Wzdłuż ulic, prowadzących na teren wystawy, ustawily się szpalery młodzieży szkolnej oraz tłumy publiczności, które witały przejeżdżającego Pana Prezydenta okrzykami na jego cześć.

Przed wejściem do hali reprezentacji Targów Poznańskich powitał P. Prezydenta członek komitetu wystawy, poczem P. Prezydent przy dźwiękach hymnu na rodowego zajął honorowe miejsce.

Zakłady ubezpieczeń społecznych chcą obniżyć normy urzędnicze

Dyrekcja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Król. Hucie ustanowiła nowe przepisy urzędnicze, regulujące stosunek pracowników oraz ogłosiła nową normę uposażeniową, pogarszającą dotychczasowe warunki.

Rada załogowa pracowników sprze-

ciwiła się przyjęciu en bloc tych zarządzeń wysuwając swoje zastrzeżenia w szeregu punktach, które zostały przez dyrekcję odrzucone.

Wobec powyższego sprawę tego targu skierowano do komisji pojednawczej i arbitrażowej, która wyda rozstrzygnięcie.

Po przemówieniach Pan Prezydent udał się do głównego wejścia na terenie wystawy i przedziął wstępę, poczem zwiedził szczegółowo wszystkie działy wystawy.

Wobec powyższego sprawę tego targu skierowano do komisji pojednawczej i arbitrażowej, która wyda rozstrzygnięcie.

Samowola dyirekcji huty Laura Czeka ją odpowiedzialność karno-administracyjną

Dyrekcja huty Laura w Siemianowicach należąca do osławionej Wspólnoty Interesów koncernu p. Flicka, obniżyła samowolnie zarobki robotnicze, wywieszając obwieszczenie, że ze względu na ciężką sytuację finansową i chęć utrzymania produkcji na dotychczasowym poziomie, zmuszona jest z dniem 20 września płace obniżyć pro-

centowo, przeciętnie o 15 proc.

Organizacje zawodowe w związku z tą samowolną obniżką wystosowały ostry protest do komisarza demobilizacyjnego i sprawą zajmie się w najbliższych dniach komisja arbitrażowa.

Niezależnie od tego dyrekcji huty grozi odpowiedzialność karno - administracyjna.

Miesiąc więzienia za pobicie nauczyciela

Przed wydziałem zamiejscowym sądu okręgowego w Król. Hucie odbyła się rozprawa przeciwko praktykantowi Teodorowi Machuli, oskarżonemu o po-

bicie nauczyciela Cykuli podczas nauki w szkole dokształcającej.

W wyniku rozprawy Machula skazany został na miesiąc więzienia.

Za cenę... drożyzny Roosevelt gotów zredukować długi

LONDYN, 12. 9. Rokowania w sprawie uregulowania długów wojennych pomiędzy Wielką Brytanią a Stanami Zjednoczonymi rozpoczęła się definitywnie w pierwszych dniach października.

Co do możliwości ewentualnego kompromisu, podaje „Evening Standard”, że prezydent Roosevelt go-

tów jest zaproponować redukcję długów wojennych w zamian za pewne koncesje gospodarcze ze strony państw dłużniczych w zakresie polityki cen. Głównym celem Roosevelta jest doprowadzenie do wyższego poziomu cen, nie tylko w Ameryce, ale i w skali wszechświatowej.

Inflacja w Stanach Zjednoczonych

LONDYN, 12. 9. — W Nowym Jorku utrzymują się uporczywie pogłoski o rzekomo bliskiej inflacji. Pogłoski te spowodowały dziś na giełdzie nowojorskiej silną zniżkę kursu dolara.

W angielskich kołach handlowych liczą się z tem, iż najdalej w październiku b. r. okaże się konieczna dalsza inflacja w Stanach Zje-

dnoczonych. Dzisiejsza zniżka kursu dolara została spowodowana również tem, że w urzędowo ogłoszonej dziś statystyce stwierdzono wysokość kapitału wycofanego ostatnio do Anglii ze Stanów Zjednoczonych. Wy sokość tego kapitału oceniana na 500 milionów dolarów.

Tragiczna śmierć ofcera polskiej marynarki

GDYNIA, 12. 9. Trzeci oficer, stojącego w porcie statku „Kościuszko”, Mieczysław Porębski, wypadł za burtę statku i uderzył głową o krawędź kamiennego brzegu — wpadł do morza i utonął.

POGODA

Wileńskie, Polesie, Wołyń i Podole: wzrost zachmurzenia aż do drobnych deszczów. Clepto. Słabe, potem umiarkowane wiatry południowo-zachodnie. Pozostałe dzielnice: chmurno z drobnymi opadami. Nieco chłodniej. Słabe wiatry z kierunków zachodnich, w górach mroźliwy hały.

Morderczyni własnego dziecka

Z Rybnika donoszą: W lesie boguszwowickim w pobliżu kopalni Blicher znaleziono zakopane w ziemi zwłoki kilkumiesięcznego noworodka. Przybyła na miejsce komisja sądowo - lekarska ustaliła, że noworodek został zabity bezpośrednio po porodzie uderzeniem w głowę jakimś tępym narzędziem.

W toku dochodzeń ustalono, iż czynu tego dopuściła się 21-letnia Gertruda Wozniakówna z Boguszwowic, którą przekazano władzom sądowym w Rybniku.

Przepiwszy zarobek powiesił się

Z Rybnika donoszą: Wczorajszej nocą w zaroślach przy kolonii Brzeg w gminie Przyszowilce powiesił się 49-letni robotnik kolejowy Urban Mryka, który po otrzymaniu wypłaty w wysokości około 80 zł. nie zjawił się więcej w domu i po przepięciu ostatniego grosza powiesił się.

Przyczyną pozbawienia się życia były niesnaski rodzinne.

Sam dał w rękę klucz złodziejom

Mieszkaniec Król. Huty, p. Ryszard Gdawiec miał zwyczaj klucza od mieszkania pozostawiać w sieni domu pod szafką. Zwyczaj ten podpatrzył jakiś złodziej, który skorzystał onegdaj ze sposobności i splundrował mieszkanie, zabierając różne rzeczy wartości kilkunast złotych.

Wróżby na dziś

Dzień dzisiejszy zapowiada się dodatnio i obiecuję nam rozmaite możliwości pomyślne, które możemy odpowiednio wykorzystać.

Ranek zapowiada się dodatnio i od najwcześniejszych godzin nadaje się do rozwijania ekspansji życiowej. Gorszy nastrój może pojawić się krótko przed południem — w związku z drobnymi niepowodzeniami — ale nie będzie to nic poważniejszego i bardzo szybko przemienie.

Okres późniejszy nadaje się do nowych poczynań, spekulacji i ekspansji życiowej, obiecując nam dobrą passę, która osiągnie swe najsilniejsze napięcie między godz. 16-tą i 17-tą.

Wieczór przyniesie potęgująca się ruchliwość umysłowa i towarzyską, która osiągnie najsilniejsze napięcie krótko przed godz. 22-gą. W czasie tym możemy osiągnąć powodzenie w związku z korespondencją, podróżami, pracą umysłową, pośrednictwem i wogóle w stosunkach z ludźmi obrotowymi, wydawcami, dziennikarzami, pośrednikami.

Odpowiedzi Czytelnikom

P Renner. Korespondencja, o której Pan wspomina ukazała się w tem piśmie na 16 dni przed datą otrzymania pańskiego listu. Czy nie uważa Pan, że jak na odpowiedź, to nieco zapóźno? Przecież pismo codzienne musi traktować o wypadkach dnia.

Zamknięcie cyklu uroczystości w Wielkich Piekarach

Zjazd Młodzieży na rocznicę Odsieczy Wiedeńskiej

Poświęcenie gmachu nowego gimnazjum

W miniony wtorek, 12 b. m. zamknął się zasadniczy cykl uroczystości w Wielkich Piekarach, poświęcony czci Sobieskiego.

Łącznie z obchodem rocznicy odsieczy odbyło się poświęcenie gmachu nowego gimnazjum, który należy do najpiękniejszych tego rodzaju w Polsce, posiadając 99 dużych sal szkolnych i Zjazd Młodzieży zgrupowanej w t. zw. Straży Przedniej z udziałem 3 tys. członków z całego kraju.

Uroczystości rozpoczęło nabożeństwo odprawione przez ks. parafiala Puchera, poczem, po kazaniu złożono wieniec na grobach powstańców w Szarleju. Z kolei nastąpiło poświęcenie gmachu szkolnego przez ks. Puchera, przyczem dłuższe przemówienie do młodzieży wygłosił p. woj. Grażyński oraz przedstawił cele obu gmin.

Po przerwie obiadowej uczestni-

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO

Czwartek dnia 14 b. m. „Kiedy wrócisz” premiera, godz. 20.

Piątek dnia 15 b. m. „Pocałunek przed lustrem”, godz. 20.

Sobota dnia 16 b. m. „Odsiecz Wiedeńska” dla szkół godz. 20.

Sobota dnia 16 b. m. „Kiedy wrócisz”, godz. 20.

Niedziela 17 b. m. „Freulein Doktor” godz. 16; „Kiedy wrócisz” godz. 20.

Poniedziałek 18 b. m. „Cyrulik Sewiński” występ Opery warszawskiej, godz. 20.

NAJBLIŻSZA PREMIERA

W czwartek, dnia 14 b. m. o godz. 20-ej wiecz. ukaże się na scenie Teatru Polskiego dawno zapowiedziana premiera komedii W. Moughama p. t.: „Kiedy wrócisz”. Do wystawienia tego dzieła przystąpiono z całym pieczyzmem i ogromnym nakładem pracy. Wszyscy aktorzy ożywieli są najszerszym zapalem. Główne postacie odtwarzają nowozaangażowani pp.: Zakrzewska i Modzelewski. Pozatem w przedstawieniu biorą udział pp.: Jakubowska, Marecka, Rozwadowska, Brandt, Godlewski, Kostrzewski, Zbyszewski i inni.

Układ sceniczny i reżyseria p. Brylińskiego, dekoracje art. malarza St. Węgrzyna.

GOSIENNE WYSTĘPY OPERY WARSZAWSKIEJ.

W poniedziałek dnia 18 b. m. o godzinie 20-ej wieczorem w realizacji stałych gościnnych występów, daje na pierwszy występ Opera Warszawska nieśmiertelne dzieło Rossini'ego, pełna humoru i skrzęta si edowcipem operę „Cyrulik Sewiński” w obsadzie czołowych sił Opery Warszawskiej.

Kapelmistrz Jerzy Billich. Szczegóły w afiszach. Bilety sprzedaje Kasa Teatru. Telefon 34-48.

RADJO

KATOWICE, Czwartek 14 września. 7:00: „Kiedy ranne wstają zorze”. 7:05: Gimnastyka. 7:20: Muzyka z płyt. 7:52: Chwilka gospodarstwa domowego. 11:57: Sygnal czasu i hejnał z Krakowa. 12:05 — 13:00: Muzyka (płyty) i komunikaty. 14:55 — 16:00: Muzyka (płyty) oraz komunikaty gospodarcze i huncerskie. 16:00: Program dla dzieci. 16:30: Pieśni. 17:00: Odczyt. 17:15: Koncert solistów. 18:15: Odczyt p. t. „W dżungli polskiej”. 18:35: Muzyka lekka. 19:10: Feljeton sportowy. 19:25: Rozmawia. 19:40: „700 lat polskości Torunia”. 20:00: Koncert. 22:00 — 23:00 Muzyka taneczna, w przerwie: wiadomości sportowe i meteorologiczne.

cy zjazdu wzięli gremialny udział w wypaniu kopca Wyzwolenia, które poprzedziły przemówienia i śpiew choralny.

W godzinach wieczornych odegrano na wolnym powietrzu podniosłe widowisko p. t. „Legenda krwi i pracy”.

Poza uczestnikami zjazdu, niezwykle liczny udział w uroczystościach wzięła miejscowa ludność z przedstawicielami zarządów gminnych Szarleja i Piekar oraz władze z p. Wojewoda i starostą Szar-

lejskim oraz nacz. W. O. P. Dr. Kupeczyńskim na czele.

★

W ubiegłą niedzielę odbyło się w Komarkowie, na Śląsku Cieszyńskim, poświęcenie nowej szkoły powszechnej im. Dr. Michała Grażyńskiego, wybudowanej według ostatnich wymogów higieny kosztem skarbu śląskiego. Poświęcenia dokonał miejscowy ksiądz wikary Mamzer, który w długim swoim przemówieniu podniósł znaczenie krzewienia oświaty wśród młodzieży wiejskiej. Uroczystość tę zaszczylił swoją obecnością bawiaczy opodał w Głębcech p. minister Bułkiewicz oraz p. wojewoda śląski, dr. Grażyński.

Dyrektorzy -- oszuści z firmy Kollatay wypuszczeni za kaucją

Aresztowani w związku z głośną aferą oszustw celnych dyrektorzy firmy Kollatay, Maks Linger, Breinkopf i Benisz zostali w dniu wczorajszym wypuszczeni na wolną stopę za złożeniem kaucji w wysokości 20.000 złotych na osobę.

Jak się dowiadujemy fabryka chemiczna Kollatay w związku z kompromitacją tych panów zaangażowała nowego dyrektora p. Dziurynskiego, rotmistrza rezerwy z Warszawy.

Krewka szwagierka poraniła nożem rzeźnika

Wczoraj około godz. 6-tej przed rzeźnią miejską w Król. Hucie do szło do bójkę pomiędzy rzeźnikiem Maksymilianem Sroka (3-go Maja 38) a jego szwagierką Agnieszką (3-go Maja 48) w toku której krewka niewiasta ugodziła Sroka kilka krotkno nożem rzeźnickim w głowę i ręce.

Towarzyszący jej czeladnik Ga-

werek uderzył zaś ciężarkiem Sroka kilkakrotnie w głowę tak, że ten padł na ziemię nieprzytomny, silnie brocząc krwią. Pomocy lekarskiej udzielił rannemu dr. Hanko, poczem odstawiono go do szpitala miejskiego.

Powodem bójkę były porachunki na tle finansowo-rodzinnem.

Bójka ze stróżami o stare żelazo z kopalni

Ubiegłego rana na terenie kopalni Hildebrandt w Nowej Wsi zauważył czuwający stróż kopalni Karol Machnik przybyłych z wózkiem ludzi z Józefem Pluciemnikiem na czele, którzy zamierzali ogolocić kopalnię ze starego żelaza. Kiedy Machnik usiłował im przeszkodzić Pluciennik rzucił się wraz z innymi na niego i dotkliwie

pobił go odłamkiem cegły.

Z pomocą Machnikowi nadbiegł drugi stróż Józef Bartoszek, którego widok spłoszył rabustów. Za uciekającymi Bartoszek oddał jeden strzał z rewolweru, który trafił Pluciennika w rękę.

Machnika i Pluciennika przewieziono do szpitala w Nowej Wsi.

Zemsta odpalonego narzeczonego Oblał kwasem płaszcz niewiernej

Przechodząca wczoraj wieczorem plantami dr. Urbanowicza w Król. Hucie, mieszkanka Nowych Hajduk, Paulina Knabe została z nienacka oblażona z tyłu jakimś żrącym płynem, który zniszczył jej płaszcz. Knabówna wczas zorientowawszy się, płaszcz zrzuciła, unikając poparzenia.

Kiedy Knabówna zamierzała udać się na policję i podać, że czynu tego dopuścił się jej były narzeczony Niestrój, ten zagroził jej, że w razie do-

niesienia zemści się i całą ją kwasem obleje. Knabówna mimo tego doniosła o tem policji i Niestroja wczoraj aresztowano.

Przypomnieć należy, że w 1931 i 1932 roku były bardzo często wypadki w Katowicach i Król. Hucie oblewania płaszczu damskich żrącym płynem od jakiegoś zbrozonego osobnika. Być może więc, że był to Niestrój. Wykażą to dochodzenia.

Bezczelny zwyrodnialec włókł dziecko w krzaki

W dniu wczorajszym przytrzymało w Król. Hucie Jana Jędrzejczyka, który usiłował namówić wysłaną na kupno na Rynek 10-letnią Jadwigę Szuberównę z Świętochłowic do lubieżnych czynów. Jędrzejczyk usiłował dziewczynkę zawlec w pobliskie krzaki, co

mu się jednak nie udało.

Ponieważ w Król. Hucie miało w swoim czasie miejsce szereg zniewoleń nieletnich dziewczynek nasuwa się przypuszczenie, że esprawcą ich mógł być Jędrzejczyk.

Samobójstwo - czy zemsta?

Z Król. Huty donoszą: Komisarjat policji w Wielkich Hajdukach powiadomił Sylwester Gromodka (ul. Hajducka 102), że na poach w pobliżu ulicy Moniuszki znajduje się nieprzytomny mężczyzna silnie broczący krwią z ranami na głowie. Mężczyznę tym okazał się Bernard Lupa z Wielkich Hajduk (Długa 28), pozostający obecnie bez zajęcia.

Nieprzytomnego Lupa odstawiono do szpitala w Król. Hucie. Ma on uszkodzoną czaszkę i ciężkie rany głowy. Przypuszczalnie został on pobity przez nieznaną sprawców. Niezależnie od tego podkreślają, iż Lupa nosił się z zamarami samobójczymi.

Rabusie w cieplarni

Wczoraj około północy zauważył stróż nocny w Świętochłowicach, że do cieplarni przy ul. 3-go Maja włamali się jacyś nieznani sprawcy, zamierzając dokonać rabunku. Po bezskutecznym wezwaniu do za-
prze-
stania grabieży, stróż nocny oddał dwa strzały na postrach, a gdy to nie poskutkowało strzelił po raz trzeci, raniąc jednego z uczestników grabieży Karola Kabużę z Świętochłowic (ul. 3-go Maja).

Kabużę przewieziono do szpitala hutniczego w Świętochłowicach. Towarzyszem jego był Józef Bałewka z Szarleja (Król. Hucia 25), którego przytrzymało.

Krwawe porachunki

Wychodzący po pracy z szybu Marii w Król. Hucie robotnik Wilhelm Nowak, został ubiegłej nocy napadnięty przez mających z nim porachunki osobiste, Józefa Gilnera i Józefa Hajduka (oba z Król. Huty). W rezultacie tej napaści Nowak odniósł ciężkie obrażenia i musiano odstać go na kurację do szpitala miejskiego, zaś „likwidatorami” sporu zajęła się policja.

Kiedy Kmotek jest wstawiony ponosi szkodę Cebula

Z Tarn. Gór donoszą (W.): Wczoraj późnym wieczorem na szosie Tarn. Góry — Nakło zderzył się samochód półciężarowy Sl. 10647, prowadzony przez Oskara Kmotek z Tarn. Gór z talkimż wehikułem Sl. 11544 prowadzonym przez Emila Cebule z Katowic. Skutkiem wypadku obie chłodnice zostały strzaskane, kierowcy jednak wyszli bez szwanku.

Winnę wypadku ponosi Kmotek, który prowadził samochód w mocno niebezpiecznym stanie.

Ogłoszenia DROBNE

ZNAJDZIE stałą posadę panią zgrabną, uczciwą i pilną skromnych wymagań, umiejącą biegle czytać i władającą także językiem niemieckim do pomocy Pani w sklepie — „Meczarnia, cukiernia, trafik i sprzedaż czasopiśm” od 15.IX. Relektantki zechcą podać bliższe dane do Administracji „Nowego Czasu” pod „naprawdę uczciwą do Bielska”. Pierwszeństwo dla posiadających już praktykę sklepową. Nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

DWA motocykle jeden marki A. J. S. 350 cc., drugi Charley Dawison 1200 cc. (z przyczepką) okazynie do sprzedania. Zgłoszenia u p. Ludwika Grzyńskiego, Siemianowice, Głowackiego 1.

NAUKI u mistrza piekarskiego podjejmie się chętnie 15-letni młodzieniec z porządnej rodziny, dobrze zbudowany, silny i pojęty. Łaskawe zgłoszenia do administracji „Nowego Czasu” pod „uczeń piekarski”.

Dodatek humorystyczny

PAKOWANIE KUFRA

(HUMOR FRANCUSKI)

Ona (do niego, który w sypialni pakuje kufer): — A czyje są te różowe majteczki, tak pięcioletnie składane na dno kufra?

On: — Mojej pięszoszki słodkiej.

Ona: — A czyje są te jedwabne pończoszki? I te lila koszulki?

On: — Mojego kociaka ślicznego (całuje ją).

Ona: — Przestań figlarzu. Teraz proszę zapakować te słodkie bluzeczki i urocze piżamki.

On: — Ależ kochanie, rzeczy twoje zajmują cały kufer! Nie zapominaj, że...

Ona: — O! to jeszcze nie wszyst-

LEKARSTWO

Lysy hrabia Z. używał od dłuższego czasu rozmaitych środków na porost włosów, lecz wszystkie zabiegi były bezskuteczne. Raz podczas przyjęcia lokaj, podając do stołu, nieostrożnie przechylił półmisek i oblał sosem głowę swego pana... Zadrżał, oczekując ostrej wymówki. Lecz hrabia spojrzawszy tylko na niego i zapytał spokojnie:

— Mój kochany, masz nadzieję, że to jeszcze pomoże?

PRZY KOMINKU

Babunia: — Mam już 96 lat i ani jednego wroga.

Wnuczka: — Jak to pięknie, babuni!

Babunia: — Prawda? Dzięki Bogu wszystkich ich cholera wyduśliła.

PRZYJACIEL ZWIERZĄT

Pan X miał solitera. Doktor, zapisując mu lekarstwo, powiedział:

— Codziennie wypije pan pół szklanki. Soliter będzie wychodził kawalkami.

— Ach, doktorze, doprawdy wołałbym nie brać tego lekarstwa. Obawiam się, że Towarzystwo przyjaciół zwierząt przyczepi się do mnie o dręczenie solitera.

GRZECZNOŚĆ

— Czy zechce mi pani zrobić tę łaskę i zmienić 5 złotych?

— Ależ to pięćzłotówka fałszywa.

— Właśnie na tem polega łaska.

BUTELKA

— Dlaczego pona pękła?

— Najechałem na butelkę.

— Nie zauważyłeś, że leży na drodze?

— Nie, ten człowiek miał ją w kieszeni.

JUŻ CZAS

Narcyz Bruderschaft, 25-letni gentleman, złota młodzież miasta Północowa, zwraca się do swojego ojca:

— Tatusiu! Ja na jutro muszę mieć koniecznie 300 złotych!

— Idjota! W dzisiejszych czasach? Skąd ci wezmę?

— Co mnie to może obchodzić! Niech tatuś sobie pacyczy.

— Słuchajno Narcyz, mnie się zdaje, że 25 lat, to już jest chyba wiek, żeby można było samemu zacząć robić długi.

WIECEJ WIDZIAŁY

Otyły pan zdjął w tramwaju binokle, przetarł je chusteczką i położył obok siebie na ławce. Na następnym przystanku wsiada zadyszana pani i sadowi się obok wspomnianego pana; poczłuwszy coś twardego, zrywa się i uirzawszy binokle, przeprasza.

— Glupstwo — mówi pan — niech sobie pani nie przeszkadza, te binokle już więcej widziały!

ko, meżusiu i żonkosiu. Teraz dopiero przyda suknie. Szesnaście sukienek, osiem kostiumów kąpielowych, osiem płaszczów na plażę, osiem...

On: — Ależ żonusiu, nie będzie przecież miejsca na...

Ona: — Osiem parasolek... Be-

dzie miejsce, będzie... Teraz kapelusze...

On: — No dobrze, do licha, ale gdzie ja podzieje te...

Ona: — Teraz 15 par pantofelków.

On: — Ubóstwiana, zrozum, że muszę mieć trochę miejsca na...

Przyczyna

Maurycy umawia się z Esterą na randkę u niej w domu o godz. 9 wieczorem.

Estera jest meżatka, ale ma nadzieję, że mąż o 8-maj wyjedzie do Lublina.

Umawiają się w ten sposób, że o ile męża nie będzie w domu, to Estera rzuci na podwórzu przez lufcik dwudziestogroszówkę.

Mąż istotnie wyjechał. Estera z

Przez żołądek do serca

Szkółka ludowa w Seranton (Pensylwania U.S.A.). Mały Tom Callaghan dyskutuje zawzięcie ze swym czarnym kolegą, Jeroboamem Bach'em.

— A wiesz kim był mój dziadek?

— Nie.

— Podróżnikiem afrykańskim. A wiesz co się z nim stało?

— Nie...

Handel i finanse

W sklepiku spożywczym pana Samuela Rolmopsenszwanca w Falenicy awantura.

— To szaleństwo! Ja zwołam policję — woła gromkim głosem stały klient firmy pan Nuchim Pikingower. Te 5 zł., coś mi pan wczoraj wydał, jest fałszywe!

— To niemożliwe! — oświadcza

biłacem sercem rzuca monetę i czeka.

Czeka godzinę, dwie... trzy. Wreszcie zasnęła steskniona. Skoro świt przychodzi uradowany Maurycy, idzie na górę.

Estera robi mu wyrzuty.

— Moryc, jak mogłeś, czeka-

łam...

Ty głupia, myślisz, że pociemku tak łatwo jest znaleźć dwudziestogroszówkę.

— Ludożarcy go zjedli.

Murzynek uśmiecha się od ucha do ucha.

— A wiesz kim był mój dziadek?

— Nie.

— Wodzem plemienia Josuba w Ugandzie. A wiesz co się z nim stało?

— Nie...

Otruł się mięsiewiczem mięsem.

Rolmopsenszwanca z godnością. Od czasu jak prowadzę interes, nie zdarzyło mi się jeszcze wydać albo przyjąć fałszywe pieniądze. Poznałbym je, można powiedzieć, instynktownie.

— Oszust pan jesteś i do tego kłamiesz! Od czasu jak u pana kupuję, nie dawałem innych pieniędzy jak fałszywe.

FILANTROPJA

Do bogatego bankiera Szapszelewicza przychodzi jakiś ubogi Żyd, prosząc o jałmużnę.

— Masz pan tu — mówi Szapszelewicz z pańskim gestem — stare spodnie. Jeszcze są zupełnie niezniszczone. Mogę zrobić z nich prezent panu.

— Dziękuję panu bardzo, panie Szapszelewicz, ale ja mam do pana jeszcze jedną prośbę.

— Mianowicie?

— Niech pan odemnie kupi te spodnie.

DOBRA RADA

Sztyper zwierza się w kawiarni Tabaksbaumowi, że ubezpieczył się od kradzieży i pragnąłby na tem skorzystać.

— Dam ci radę — mówi Tabaksbaum. — Idź do Towarzystwa ubezpieczeń i powiedz im, że ci skradziono, co ja wiem, na przykład zegarek. Tylko pamiętaj — dodaje, wyciągając Szyperowi z kieszonki wielką, złotą cebulę — że nie wystarczy tak zwyczajnie powiedzieć. Musisz płakać, musisz krzyczeć, musisz być zrozpaczony... Inaczej ci nie uwierze.

Sztyper dziękuje za radę i wraca do domu, gdzie spostrzega brak zegarka. Biegnie szybko do Tabaksbauma i woła głosem pełnym rozpacz:

— Boże, Boże! Skradziono mi zegarek. Prawdziwy, złoty, genewski zegarek. O ja nieszczęśliwy!

— Widzisz — mówi Tabaksbaum — tak jest dobrze. Właśnie takim tonem żebyś krzyczał w towarzystwie ubezpieczeń.

ZE ŚWIATA PRACY

— Do diabła, chyba nigdy nie uda nam się wepchnąć tej przekłetej skrzyni do domu!

— Wepchnąć? Przecież ja od kwadransa męcę się, żeby ją wyciągnąć z domu!

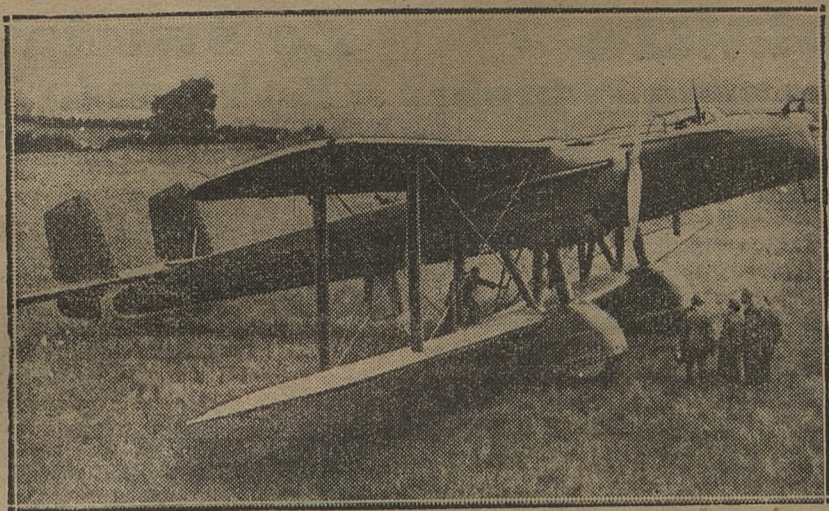
(Le Rire, Paryż)

Ildefons Kopytko

Ildefons Kopytko poluje na węża

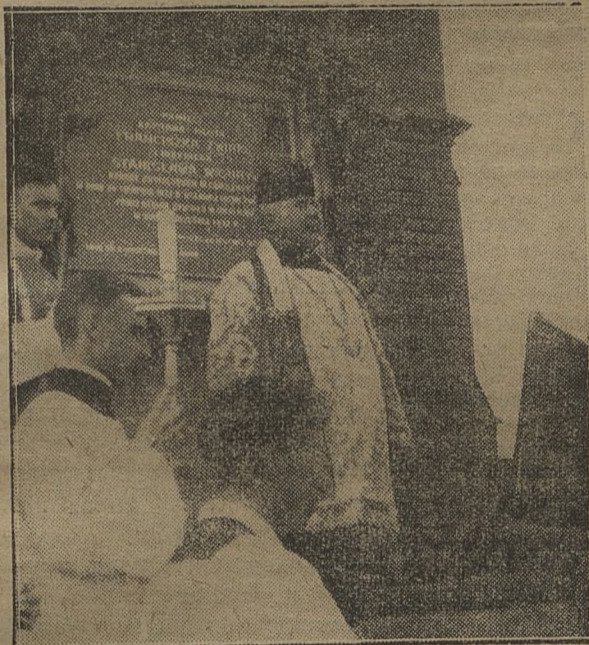
Dodatek ilustracyjny

Armia angielska zaopatrzona została w nowe samoloty bojowe o wielkiej szybkości (do 300 klm. na godz.).

Trzy ofiary tragicznego wypadku podczas wyścigu samochodowego o wielką nagrodę Maura: Masio Borzacelini, hr. Czajkowski i Guiseppo Campasi.

W Łodzi, w rocznicę zgonu ś. p. Żwirki i Wigury odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy poświęconej pamięci sławnych lotników.

Uroczystości w Wiedniu 250-rocznicy zwycięstwa Sobieskiego odbyły się przy bardzo licznych udziałach gości. Na zdjęciu (w pierwszym rzędzie) dygnitarze podczas obchodu: kanclerz Doll-fuss, kardynał Hlond, legat papieski La Fontaine, prezydent Miklas i nuncjusz papieski Sybilla.

Ś. p. kt. pilot Lewoniewski (z prawej) i pplk. inż. Filipowicz (z lewej) na tle samolotu PZL XIX, który uległ rozbięciu w czasie raidu nad Rosją.

Niemcy nawet przyrodę przyoblekają w hitlerowskie szaty.

Dodatek kobiecy

Kobiece skrzydła lotnicze Polska pilotka na obczyźnie nie zapomina o kraju

Lotnictwo należy do tych dziedzin, w których zarówno w Polsce jak i w innych krajach kobiety są jeszcze pionierkami. Tem nie mniej niejedno imię lotniczki opromienione zostało już sławą, a niejeden rekord i śmiały wyczyn pomnożył liście wawrzynu zdobyte przez lotnictwo kobiece.

Polkom również nie zabrakło odwagi by się spróbować w przestworzach. Pilotki nasze zdobywają wiedzę w tym zakresie z dużą dozą wytrzymałości i dobrej woli i miejmy nadzieję że niezadługo ich imiona zajmą widome miejsca w krajowym i zagranicznym lotnictwie.

Polska już dziś poszczycić się może europejskiej sławy lotniczka, która choć niestety, nie w naszych występuje barwach, jest i czuje się rodowitą Polką. Jest nią warszawianka, p. Zofja Mikulska.

Pilotka ta po kilkumiesięcznym pobycie w kraju rodzinnym w tych dniach opuściła Warszawę, by powrócić do Włoch.

Jakże to stało się, że na jej ptaku stałowym włoskie miast polskie znajdują się barwy? Oto przed kilkunastu laty młoda dziewczyna stan zdrowia zmusza do wyjazdu zagranicę. Po pewnym czasie spotyka tam znanego jej jeszcze w Warszawie Włocha, który jest dyrektorem szkoły awiacji. Spotkanie to zaważyło na losach p. Mikulskiej. Kończy ona szkołę pilotażu w Medjolanie w 1928 r. i rozpoczyna swą karierę lotniczą.

Nie była to dla kobiety droga zbyt łatwa, zwłaszcza jeszcze 5 lat temu, i niejedną następczą trudność. To też p. Mikulska niezbyt chętnie bierze udział w oficjalnych wyczynach lotniczych. Mimo to w ciągu tych kilku lat zdobywa szereg pułarów i 3 złote medale za udział w takich imprezach jak wyścig z Turynu dookoła Piemontu (450 km.), raidy w Parmie w Lombarli i t. d.

Sławna lotniczka p. Zofja Mikulska (do art. obok).

Marzeniem lotniczki — to przybycie do Polski, lecz konieczne — na skrzydłach samolotu. Na przeszkodzie stoi brak własnego aparatu i koszty z podróży taką związane.

W zeszłym roku wreszcie wybrała się Katastrofa samolotu i odniesiona rana pokrzyżowała plany.

I oto marzenie ziściło się w roku bieżącym. Pomimo trzykrotnego, przymusowego lądowania podczas drogi z Włoch do Polski, przybyła nareszcie do kraju, by wziąć udział w międzynarodowym mecingu, jaki zgrupował szereg sławnych lotników w maju w Warszawie.

Dowodem oceny zasług lotniczki we Włoszech jest fakt przedstawienia jej dyktatorowi Włoch na specjalne życzenie Mussoliniego i depesza gratulacyjną nadesłana jej do Polski przez marszałka Balbo.

P. Mikulska jest od 3-ich lat członkiem Aeroklubu warszawskiego. Pomimo tego dziwnym zbiegiem o-

koliczności nie danem jej było podczas pobytu w Polsce, jak to ze smutkiem wyznaje, spełnić drugiego swego marzenia — latać na polskich maszynach.

Lotnictwo nie wypełnia jednak całkowicie twórczej i czynnej natury p. Mikulskiej. Jest ona bowiem również literatką, dziennikarką i prelegentką.

Ma za sobą kilka nowel lotniczych, a podczas pobytu w kraju nawiązała kontakt z niektórymi naszymi pisarzami.

Wiedzę o Polsce szerzy rodaczka nasza zagranicą zapomocą szeregu odczytów o kobiecie polskiej, wygłaszanych w różnych miastach włoskich.

Droga do Polski została utorowana, nici nawiązane. Miejmy nadzieję, że za temi pierwszymi odwiedzinami sławnej lotniczki nastąpią dalsze, które pozwolą jej spełnić nieuskrutecznione tym razem marzenie.

Problem dziecka wobec hasła redukcji mężatek

W związku z naszym artykułem, zamieszczonym w ostatnim Dodatku Kobiecym o t. „Ostrożnie z hasłem redukcji mężatek”, otrzymaliśmy list od jednej z naszych stałych Czytelniczek z Piotrkowa Trybunalskiego, który poniżej zamieszczamy jako uzupełnienie wysunętych poprzednio argumentów.

List ten porusza ważny problem dziecka w nowopowstałych sytuacjach i jest dowodem, jak silnie i głęboko rzesze kobiece odczuwają krzywdę, która wyrządza im i społeczeństwu hasło redukcji.

Czytając dzisiejsze pisma i słysząc o fali redukcji kobiet, odnosi się wrażenie, że ród niewieści powinien zniknąć z powierzchni kultu ziemskiej, gdyż stał się czemś nie potrzebnym, wrogiem.

Chasydzi przy codziennej modlitwie dzękują Bogu, że ich nie stworzył kobietami — powinni czynić to wszyscy mężczyźni, gdyż kobiety winny zanosić żale do Boga przy codziennej modlitwie, że nie stworzył kobietami, bo jakże nie rozpaczają, gdy rozpadła się ta szalona burza walki z kobietą pracującą o zajmowaną przez nią placówkę.

Pan i władca czuje się dotkniętym, że te słabsze stworzenia od niego, zajmują miejsca, które onby mógł zająć. Wierzą rzuca szczytne hasło 20 wieku zwalniać kobiety z pracy, niech matki idą do domów i patrz, jak ich maleństwa są głodne, bo jej nie wolno poprawić ich doli, jest bowiem kobieta.

Posiada równouprawnienie — tylko niestety praca jest dla niej marzeniem nieziszczalnym. To mężatki, a panny i rozwódki — te jeszcze pozostają. O ich pracy sędzi mężczyzna, że „pracują dla strobów”, ale czasami przemknęła myśl, że i one muszą jeść, aby żyć — jest i na to odpowiedź, mają przecież dwa wyjścia: ulica i grób. A przecież w 99 proc. kobiety, które pracują, utrzymują całe rodziny.

Czytając, słysząc i widząc te potworności, bo tylko potworności można nazwać pozbawienie kogoś kawałka chleba, zdaje się, że śni się koszmarny sen, bo przecież nie można uważać tego za rzeczywistość, że te, które całe swe życie poświęcają dla rodziny, a tem samem dla społeczeństwa, dziś się traktuje, jak wroga, zajmującego korzystniejszą pozycję strategiczną, którego należy wyprzeć z tej pozycji — zwyciężyć, a zwyciężonego w postaci niewolnika rzucić do swych nóg, nóg zwycięzcy.

Może te słowa zbyt dużo gorczy w sobie zawierają, lecz patrz na te, które już straciły pracę i te, które ją mają utracić, to nie gorzyc, lecz rozpacz ogarnia człowieka.

Gdy projekt nowej ustawy o małżeństwie ukazał się, to kler wszystkich wyznań rozpetał szalona agitację, aby w imię Św. Sakramentu małżeństwa nie dopuścić do rozwodów. Czemu dziś milczą pałtrac, jak małżeństwa masowo rozchodzą się, chcąc utrzymać się na pasodzie? Czemu milczą, gdy wpływają tysiące podań o separację? Czemu milczą, gdy widzą, że tyle osób żyje w konkubinatach dlatego tylko, aby nie utracić pracy? Przecież duchowieństwo dużo mogłoby tu działać, bo tu chodzi o moralność naszej rodziny.

Jakiż przykład będzie od nas brało młode pokolenie, widząc nas w związkach nieślubnych?

A jak beda traktowane dzieci z tych niby nieślubnych związków — mam na myśli, te małżeństwa, które dla utrzymania się przy pracy przeprowadziły separację, a jednak z sobą żyć będą. Hańba ciążyć będzie od chwili urodzenia nad temi niewinnymi dziećmi.

Jeśli tak dalej pójdzie, to z pracami kobiety wrócimy do średniowiecza, jak również powiększymy emigrację dla samobójczyń i wzięcia dla dzieciobójczyń, a już z pewnością Argentyna i Australia powiększą białemi niewolnicami swe domy miłości.

Ze świata Kobiecego

W wyprawie jachtowej do Szwecji brał udział jacht „Poświt”, którego załogę stanowiły same kobiety, członkini Związku Morskiego w Jastarni.

Komendantką jachtu była p. Żychlińska, która jest sternikiem morskim, bosmanem p. Zielińska, a marynarzami p. Askenazówna i p. Lipińska.

★

Udział kobiet w żeglarskim polskim datuje się od bardzo niedawna. Kiedy w 1930 r. założono pierwszy ośrodek morski w Jastarni, który zgromadził dość dużą ilość żeglarzy, o kobietach nie było tam nawet mowy.

W następnym roku Morski ośrodek harcerski w Gdyni zebrał harcerki wyszkolone na jeziorze Trockiem, które miały tam już swój namiot i brały udział w ćwiczeniach i wykładach.

W 1932 r. kobiety są już w Ośrodku żeglarskim na równych prawach z mężczyznami i tegoż roku w lipcu odbywają wycieczkę morską, w czasie której pełnią rolę oficerów wachtowych, bosmana it. d.

★

90 dziewcząt hinduskich z Haladarabadu oświadczyło publicznie, że popiełni samobójstwo lub przejść na Islam, co w pojęciu wierzących Hindusów jest o wiele straszniejszą groźbą, jeżeli gmina nie znieśnie systemu posagów.

Obowiązujący dotychczas zwyczaj ten jest, według ich zdania, poniżającym dla kobiet i uniemożliwia Hinduskom zawieranie małżeństw według ich własnych życzeń, zmuszając jedynie do wypełniania woli rodziców.

★

Krajami, w których kobiety po raz pierwszy wzięły udział w głosowaniu, są Brazylija, gdzie głosowały one do konstytuancy i południowa Afryka. W tej ostatniej, pomimo znacznych odległości do przebycia kobiety zgłosiły się bardzo licznie do urn wyborczych.

Dziś wyścigi!

W piątym dniu jesiennego sezonu wyścigów konnych z totalizatorem w Katowicach na torze w Brynowie, t. j. w czwartek 14 września, rozegranych zostanie sześć gonitw — 3 płaskie z tych jedna sprzedażna na dystansie ok. 1.600 mtr. w której zwyciężyć może każdy koń zapisany do tej gonitwy, 1 z przeszkodami na dystansie około 4.000 mtr. (spotkają się Balsamina z Gazimurem) i 2 z płotami, z której jedna sprzedażna.

Ponieważ odbędą się dwie gonitwy sprzedażne wyjaśniamy, że koń zwycięzca zostaje sprzedany na licytacji na torze po gonitwie. Licytacja odbywa się od sumy na którą dany koń został przez właściciela oceniony w programie — dodawać można jednorazowo najmniej 50 zł.

Początek gonitw o godz. 14.30 — bez względu na pogodę.

Chciała zakopać się w grobie

Zamach samobójczy „żywej nieboszczki”

Niesamowitą przygodę przeżył dozorca cmentarza żydowskiego w Wilnie, Oszer Wajnberg.

Onegdaj wieczorem usłyszał on nagle gwałtowne ujadanie psów strzegących cmentarza,

wobec czego — uzbroiwszy się w rewolwer — podążył w kierunku, skąd dochodził skowyt psów.

Było już ciemno i dozorca, stając między rzędami grobów, przyświecał sobie latarka elektryczna. Nagle stanął nieruchomo z przerażenia. Choć bowiem od lat wiełu jest już dozorca cmentarza i „zżył się” z nieboszczkami, jednak to co zobaczył, napełniło go lękiem nie do opamiętania. Kolana pod nim zdrząły, a włosy literalnie stanęły dęba na głowie.

W świetle latarki elektrycznej dojrzał wychylając się ze świeżo usypanego grobu rękę

oraz żywo poruszającą się głowę.

W przekonaniu, że przez pomyłkę pochowano żywego człowieka, dozorca pobiegł po swego pomocnika i wespół z nim powrócił. Okazało się wówczas, że nie zachodzi tu wypadek przebudzenia się „nieboszczki” z letargu, lecz przeciwnie — wypadek niezwyklego zamachu samobójczego jakiejś starej kobiety, która, rozgrzebawszy świeżą mogiłę,

usiłuje zakopać się w niej żywcem.

Zorientowawszy się szybko w sytuacji, obaj dozorczy niezwłocznie wygrzebali kobietę z ziemi i przemieśli ją do biura zarządu cmentarnego, dokąd wezwali telefonicznie policję.

Ponieważ niedoszła samobójczyni nie chciała podać swego nazwiska, przypuszczano pierwotnie, że jest to jakaś krewna zmarłego, która pod wpływem rozpaczony w tak niezwykle sposób postanowiła pozabawić się życia. Dochodzenia po licji stwierdziły jednak

zupełnie inne tło tego wypadku.

Okazało się, iż niezwykle samobójczynią jest młoda Gita Lewowicz, 65-letnia wdowa, zamieszkała na łaskawym chlebie u swoich krewnych.

W swoim czasie była ona bogatą kupcową, właścicielką dużego sklepu. Przed 12-tu laty zmarł na głę jej mąż, co tak podziało na Lewowiczową, że usiłowała się po wiesić, a gdy ją uratowano, dostała dziwną manję prześladowczej.

Wyobraziła sobie mianowicie, że jest nieboszczką i tylko przez jakieś nieporozumienie

nie pozostała jeszcze na tym świecie.

Wreszcie onegdaj doszła do wniosku, iż powinna leżeć w grobie. Udała się więc na cmentarz, wynalazła świeżą mogiłę, a kiedy zapadł mrok, wygrzebała rękami głę boki dół i położywszy się w nim, poczęła rękami swymi zakopywać się.

Strasznej śmierci obłąkanej staruszki zapobiegła czujność psów cmentarnych, które zwiędzływszy żywego człowieka wśród grobów, głośnym szczekaniem zaalarmowały dozorcę cmentarza.

Rabini rzucają klątwę na towary niemieckie

Jeden z wybitnych działaczy żydowskich w Wilnie, dr. Wygodzki, zwrócił się do rabina wileńskiego Ch. Grodzieńskiego z wnioskiem o rzuć klątwę na wszelkie towary niemieckiego pochodzenia.

Zaskoczony tem niezwykle daniem rabin odpowiedział, iż musi przedewszystkiem zastanowić się, czy tego rodzaju klątwa jest zgodna z dogmatami religii żydowskiej. Mając widocznie co do tego pewne wątpliwości, rabin wileński postanowił wniosek odnośny

przekazać do rozważenia rozpoczęjącemu się w dniach najbliższych w Wilnie ogólnopolskiemu zjazdowi rabinów.

Dr. Wygodzki przygotował już dla zjazdu rabinów odpowiednio umotywowany wniosek swój, w charakterze przewodniczącego komitetu bojkotowego Niemiec hitlerowskich, a zarazem prezesa wileńskiej gminy żydowskiej. Dr. Wygodzki uważa, iż klątwa odniesie pożądaną skuteczną, gdyż dotychczas prowadzony bojkot częściowo zawodzi.

Kolacja za 15.000 dolarów „Dobry interes” obywatela ziemskiego

W lwowskiej restauracji „Cyganeria” bawiło się wesoło liczne towarzystwo. Kiedy przyszło do płacenia rachunku fundator, obywatel z pod Przemysła, skonstatował że nie starczy mu pieniędzy.

Wówczas wydobył z portfela do 15.000 dolarów i uregulował nią resztę.

Wyszedł z „Cyganerii” z dużym zadowoleniem, gdyż właściciel re-

stauracji przyjął dolarówkę po bardzo wysokim kursie.

Zadowolenie to jednak minęło całkowicie, gdy w czasie jakiegoś potem skonstatował, że na tę właśnie dolarówkę padła przy ostatnim ciągnięciu wygrana w kwocie 15.000 dolarów. W ten sposób kolacja kosztowała 15.000 dolarów i coś niecoś złotych. To drogo!

To się nazywa zmniejszenie bezrobocia

Według sprawozdań Amerykańskiej Federacji Pracy oraz gen. Johnsona, dyktatora NRA od miesiąca marca b. r. liczba bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych zmniejszyła się o 2.000.000 ludzi.

Czy jest życie pozagrobowe? Zastrzelił się aby się o tem przekonać

W lesie gologowskim w pobliżu Rzeszowa znaleziono onegdaj zwłoki młodego mężczyzny z przestreloną skrońnią. W kieszeni ubrania znajdowała się kartka, skierowana do rodziców, treści następującej: „Moi kochani! Od dwóch lat noszę się z zamiarem samobójczym. Powodu nie szukajcie, gdyż takiego nie mam. Zapewniam was, że wszystkich kocham”.

Okazało się, że samobójcą jest 25-letni Karol Piotrowski, handlowiec ze Lwowa, syn emerytowanego kontrolera tramwajowego. Był on człowiekiem niezwykle wesołego usposobienia i nie zdradzał żadnych zamiarów samobójczych, a za dwa tygodnie miał odbyć się jego ślub z bogatą, ładną panną, którą kochał gorąco.

Dowcipując ze swą narzeczoną, parokrotnie wyraził się do niej młody Piotrowski, że nie może oprzeć się pokusie sprawdzenia, czy rzeczywiście istnieje życie pozagrobowe i w tym celu gotów jest nawet popełnić samobójstwo. Panna nie brała jednak tych słów na serio.

Przed kilku dniami Piotrowski wyjechał w sprawach służbowych do Rzeszowa autem. W drodze poleciał nagle szoferowi zatrzymać się, a oddalwszy się do lasu — celnym wystrzałem w skroń pozbawił się życia.

Czwartek

14

Wrzesień 1933

Dziś: Podw. Krz.
Jutro: Nikodema

SŁONCE

Wsch. sl. 5.08

Zach. sl.: 5.57

Wsch. ks.: 11.34

Zach. ks.: 4.02

JERZY WALDEN

Między 5-tą a 6-tą

(Powieść sensacyjna)

XXI. PIOSENKA ALBINA STARKA

Co się stało później, Irena nie dowiedziała się nigdy w życiu. Pamiętała tylko, że bez przerwy czuł przy niej Rawicz, który w chwili, gdy do restauracji wkroczyła, wezwana przez detektywa, policja, wprowadził ją szybko i wraz z nią udał się na dworzec.

Tam, w godzinę później, odnaleźli ich Głębocki i Stark, przytem ten ostatni niósł w ręku walizkę, w której ukryty był gramofon, odgrywający w całej tej sprawie rolę głównego świadka oskarżenia.

Wkrótce potem nadjechał pociąg, zmierzający w kierunku Warszawy. Wszyscy zajęli miejsca w wagonie II-ej klasy. Właściwie miejsca zajęły tylko dwie osoby, to znaczy Irena, którą ułożono na miękkiej ławce i troskliwie jej strzegący Rawicz. Natomiast Głębocki i Stark wyszli na korytarz, aby, korzystając nareszcie z pierwszej wolnej od ustawicznie grzążącego niebezpieczeństwa chwili, pomóc swobodnie o niesamowitem rozwiązaniu tej tragicznej historii.

— Całym moim błędem była moja teor-

ja o motywach i alibi — dowodził, częstując detektywa papierosem, Stark. — Dopóki trzymałem się założenia, że winowajcę wskazać może jedynie przecięcie tych dwóch kierunków śledztwa, byłem ciemny, jak tabaka w rogu. Ale przyszła chwila, kiedy zrozumiałem, że Pietrzaka obciążał tylko brak alibi, a co się tyczy motywów nie miał on absolutnie żadnych, gdyż jeżeli nawet chciał przywłaszczyć sobie te pieniądze, mógłby to o wiele wygodniej zrobić wcześniej, mianowicie wtedy, gdy je odbierał z banku. Wystarczyło wówczas zniknąć, a zysk byłby taki sam, tylko ryzyko nieproporcjonalnie mniejsze.

— Wówczas przyszło mi na myśl, że jeżeli całe podejrzenie padło na służącego tylko na podstawie braku alibi, zupełnie słuszną można podejrzewać kogoś innego tylko na tej podstawie, że posiada odpowiednio motyw, choćby nawet mógł się powoływać na idealne alibi bez najmniejszej skazy. Gdy to zrozumiałem, jakgdyby samorzutnie nasunęła mi się osoba profesora. Ale im więcej znajdowałem w nim motywów, tem bardziej niewzruszenie wyglądało jego alibi.

— Przecież, myśląc logicznie, należało bezwzględnie dojść do oczywistego wniosku, że jedynym człowiekiem, który naprawdę skorzystał na śmierci Mieczyskiego, był właśnie tylko jego brat, a ko-

rzyć ta odpowiednio wzrastała na wypadek zgonu Ireny. Wówczas bowiem z opiekuna milionowej dziedziczki, zostałby, automatycznie jedynym spadkobiercą całego wielkiego majątku.

— I równocześnie z uświadomieniem sobie tego podstawowego faktu, zaczęły mnie uderzać pewne luki w napozór tak kapitalnie skonstruowanym alibi. A więc przedewszystkiem stwierdziłem, że dokonano, łącznie z fikcyjnym samobójstwem Pietrzaka, gdyż jestem pewny, że śledztwo i w tym wypadku dowiedzie zbrodni, pięciu zamachów. Dwa z nich, to znaczy zamordowanie Ludwika Mieczyskiego i samobójstwo Franciszka Pietrzaka, udały się bez zastrzeżeń, obie ofiary straciły życie. W trzecim wypadku, zamachu na Irenę, dziewczyną, acz lekko, ale jednak została ranna.

— Natomiast w dwóch pozostałych zamachach na osobie, na którą je dokonano, stało się nic, dosłownie nic, gdy okoliczności raczej wskazywały, że spełnienie zbrodni nie było wcale takie trudne. Strzelić do kogoś idącego przez las i nie trafić, to jeszcze mogło się zdarzyć. Ale wyjść cało po zamachu w laboratorium, tego już nie można nazwać tylko szczęściem, czy przypadkiem, to było coś więcej.

Dalszy ciąg jutro.

Tajemnice toru wyścigowego

Zokej w opałach

Zaledwie Rita zdążyła zdjąć kapelusz, do drzwi rozległo się dyskretne pukanie. Rzuciła więc jedno przelotne spojrzenie w lustro, poprawiła ręką włosy i poszła w kierunku drzwi. Wiedziała, że to puka Matrasz. Tak samo pukał ongiś, nieśmiało, jakgdyby z lękiem. Matrasz nie używał nigdy dzwonka. Uważał to za uchybienie gospodyni domu. Otworzyła drzwi i zdobyła się na jeden z najpiękniejszych uśmiechów. W progu stał Matrasz. Tak jak ongiś nieśmiały, zalekniony, zaczerwieniony. W rękę miętosił czapkę i nie śmiał podnieść na nią oczu.

— Czekalam na pana, panie Stefku. Jestem panu bardzo obowiązana, że pan przyszedł.

Podala mu rękę. Złożył na niej pełen szacunku pocałunek. Gdy ujął jej dłoń w swoją, czuła, że cały drży. Zaprowadziła go do swego buduaru. Rozglądał się ciekawie, jakgdyby widział go poraz pierwszy, chociaż spędził w nim niejedną wieczór, niejedną słodką chwilę, którą rozpamiętywał już tysiące razy. Usiadł na brzeżku krzesła, ale dopiero wtedy, gdy Rita wyraźnie kazała mu usiąść. Nie wiedział co mówić. Jak zacząć rozmowę. Rita także nie rozpoczynała i siedzieli tak długą chwilę. Rita oglądała Matrasza bacznie, wydało jej się, że jeszcze więcej schudł, zczerniał i jakgdyby zmniejszył się cały. Wreszcie milczenie stało się kłopotliwe i z ust Rity padło pytanie:

— No jak się panu zdaje, zmieniłam się? Zbrzydłam czy wyladniałam, niech pan coś powie!

Podniósł na nią oczy i wyszeptał:

— Pani jest zawsze bardzo piękna.

— Ale pan jakoś zmizerniał. Czy nie jest pan chory?

— Nie proszę pani, nic mi nie jest

— A może się pan kocha, podobno ludzie mizernieją z miłości.

Matrasz zaprzeczył śmiało i kategorycznie. Nie chciał ażebym chociaż przez chwilę pomyślała, że jakakolwiek inna kobieta, poza nią mogła ovladnąć jego sercem.

— Dawno pani nie widziałem i teraz nie bardzo wiem, jak rozmawiać, o czym mówić. Tyle się przez ten czas zmieniło.

— Ale ja nie zmieniłam się ani trochę. Niech pan mówi ze mną tak jak ongiś, tak samo po przyjacielsku.

Mimo tej zachęty nie mógł zdobyć się na wypowiedzenie tego wszystkiego co czuł. Gdyby nie ta nieśmiałość, która skrepowwała mu usta, chciałby w jednej chwili wielkim głosem wykrzyknąć całą swoją miłość

ku niej, dać wyraz wielkiej swej radości, że znów może patrzeć na nią, siedzieć blisko niej i słuchać jej pięknego melodyjnego głosu.

— Czy pomyślał pan o mnie chociaż raz w tym czasie kiedy się rozstaliśmy?

— O bardzo często nawet pani się nie spodziewa, jak bardzo często.

— I ja o panu myślałam wielokrotnie tak mi było pana brak w różnych ciężkich chwilach, jakie przechodziłam, zwłaszcza zagranicą.

— Była pani zagranicą?

Rita zaczęła opowiadać Matraszowi swoje dzieje w Sopotach, a następnie w Berlinie. W opowiadaniu tem przedstawiła siebie jako biedną, nieszczęśliwą kobietę, ściganą przez złych ludzi, napróżno szukającą oparcia i życzliwości.

Matrasz słuchał i taki był przejęty opowiadaniem, że ręce mu się zaciskały, ilekroć z ust Rity padło nazwisko jej gnębiela, Rumuna Dimitrescu. Gdy skończyła opowiadanie, które nawet w setnej części nie było zgodne z jej faktycznymi przeżyciami, Matrasz zaczął opowiadać swoje przygody. Mówił wszystko, całą prawdę, niczego nie ukrywając.

— To brzmi tak fantastycznie, że poprostu możnaby napisać na ten temat scenariusz filmowy. Byłoby to nawet bardzo ładne, gdyby nie dotyczyło nas osobiście w tak bolesny sposób. W jakim stadium znajduje się śledztwo w pana sprawie?

Matrasz był zdziwiony tem pytaniem.

— Ależ przecież śledztwo przeciwko mnie jest już dawno umorzone. Sędzią uwierzył, że byłem w stajni z powodów służbowych i że w tej całej sprawie udziału nie brałem. A pani czy ma z tem wiele kłopotu?

— Dzisiaj właśnie byłem u prokuratora i jak mogłam wywnioskować z całej tej historii, nic nie będzie. Jedyne Kosmala może odpowiadać, my zaś oboje wyjdziemy w tej sprawie wolni. Ile mnie to zdrowia kosztowało.

— Wyobrażam sobie. Przecież dla pani to wielki wstyd.

— To też trzeba będzie robić wszelkie wysiłki, żeby się na nowo postawić we właściwym świetle. Na to jednak potrzebne są pieniądze, a ja nie mam ich zbyt wiele. Musimy zarobić trochę pieniędzy, panie Stefanie.

Matrasz zaniepokojony spytał:

— Ja razem z panią? Cóż ja mogę...

— Może pan bardzo wiele, jak pan będzie chciał. Muszę wygrać trochę pieniędzy

— i pan mi w tem dopomoże. Przecież różne rzeczy wy tam w stajni wiecie najlepiej. Musimy się umówić jakim sposobem będzie mi pan mówił, który koń wygra w wyścigu. Oczywiście, że bardzo często informacje mogą być zwodnicze, ale jeden dobry dzień może nam zwrócić za kilka dni niepowodzenia.

Matrasz chciał powiedzieć, że nie będzie się już wdawał w żadne konszachty wyścigowe, że nie uczyni nic takiego, co mogłoby go postawić w kolizji z prawem, że postanowił być już uczciwym człowiekiem, ale nie mógł tego wszystkiego powiedzieć tak wprost jej do oczu. Zakłopotanie Matrasza zwróciło uwagę Rity, domyśliła się o co chodzi.

— Tylko musimy powiedzieć sobie otwarcie. Nie będziemy się wdawać w żadne kombinacje, będziemy postępować uczciwie, bo przecież uczciwe jest korzystanie z wiadomości dostępnych, byle chłopcu stajennemu.

Matrasz miał nieco inny pogląd na tę uczciwość, ale nie przeczył Ricie. Był zadowolony, że ona wyreczyła go w tej kłopotliwej dlań chwili.

— Zjemy razem śniadanie — prawda? Czy woli pan zjeść w domu, czy też w restauracji.

— Ależ naturalnie, że w domu. POCO mamy chodzić razem, poco mają widywać panią znów z zokejem.

— Ależ jeśli tylko o to chodzi...

— Nietylko. Jabyłm chciał być z panią jak najdłużej sam, ludzie mi są teraz niepotrzebni.

Rita wstała z kanapki, na której dotychczas siedziała, podeszła do Matrasza, ujęła jego twarz w swoje ręce i rzekła nieszczerliwym tonem:

— Nic się mój kochany chłopak nie zmienił, bardzo się cieszę, że jest taki sam. Takiego cię właśnie lubię. Ale musisz mnie wybaczyć to śniadanie, jeszcze jestem sama na gospodarstwie. Musimy je sobie także sami przyrządzić. Trzeba będzie iść do sklepu i kupić.

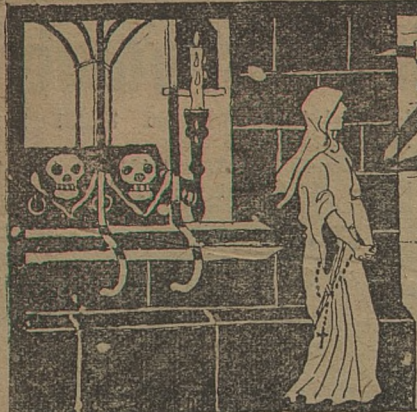
— Ależ ja pójdę z całą ochotą.

— Dobrze. Zaraz napiszę na kartce co trzeba.

Matrasz był rad, że odejdzie na chwilę od niej. Chciał oprzytomnieć, krew buchała mu do głowy. Otrzymałszy kartkę, czempredziej wybiegł na schody. Rita słyszała jego szybkie kroki, uśmiechnęła się do siebie zadowolona, że tak łatwo udało się jej przeprowadzenie planu.

(Dalszy ciąg jutro).

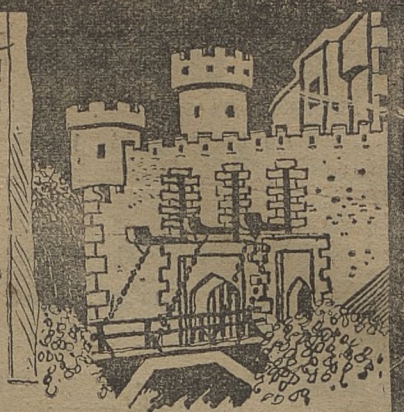
Ilustrował: HUBERT PACZKOWSKI

Wszelkie prawa zastrzeżone

ZŁOWRÓŻBNA ZIAWA

DZIEJE KRWAWYCH RZĄDÓW BURGRABI ŚWIERKLAŃCA

Powieść odległej przeszłości

w/g H. H. w w. prz. liter. op. oraz rysunki projektował: Stanisław Ludwik Lewicki

Nowoprzybywający abonentci otrzymują na żądanie dotychczasowe odcinki powieści bezpłatnie

Tej samej chwili doleciał go trwoźny okrzyk z okolicy głównej bramy. Wyglądało to, jak gdyby oddźwięwny wołał na ratusz. Już chciał się burgrabia zerbać na równe nogi, by pobic do bramy i zobaczyć, co się tam stało — gdy otwarły się z łoskotem duże podwoje komnaty i do wnętrza wstąpiła jakaś wysoka, biała postać. Równocześnie zagasło światło i w ciemności widać było tylko majestatycznie kroczącą niewiastę w długich, powłóczystych szatach.

Jarosław nie zdażył się jeszcze opamiętać, czy mu się to dalej śni — czy też widzi to na jawie.

Tymczasem zjawa posuwała się wzdłuż komnaty, jak gdyby płynąc wśród srebrnych mgieł. Jej długie odzienie dziwny szelest przy każdym kroku wyda-

A może to wiatr drzwi otworzył? A może były one uchylone? No — od komnaty, to jeszcze, ale od korytarza sam przecie zamknął.

Lecz cóżby wtedy znaczyć miało owe trwoźne wołanie oddźwięwnego? Przecie napewno je słyszał. A może mu się to wszystko przestyszało i przewidziało? Może jednak był to tylko sen?

I już byłby na karb snu to położył — gdyby ta sama zjawa z powrotem zbliżyć się nie zaczęła, obok niego przeszła, kierując swe kroki ku wyjściu. Wrzeczadze mostu zwodzonego zadzwoniły i ktoś po nim ze stukotem kroczył.

Tak samo brzękły łańcuchy na początku, kiedy mu się śniło, iż drzewa niemi są powiązane.

Niemy i osłupiały burgrabia

a ktoś po nim kroczył. Wyglądałem przez moje okienko w murze i — zauważyłem złowróżbną zjawę. Boże bądź miłościw nam wszystkim. Widzia-

Lecz kiedy ranek zaświtał i Kazimierz z giermkami u niego się pojawił, odjazd swój zgłaszając — minał go wszelki strach i przestał już o tem myśleć.

wało. W prawej ręce niosła ona świecący w ciemnościach krzyż a lewą zdawała się grozić burgrabiemu. W milczeniu przeszła do następnej komnaty, a drzwi przed nią same się otwarły. Tam widmo znikło.

Burgrabia zapadł się z powrotem w swój zydel, z którego na próżno usiłował się podnieść.

Słowa nie mógł wykrztusić. Był niemal pewny, iż mu się to śniło. Uwierzyłby nawet w to, gdyby nie otwarte drzwi z korytarza i drugiej komnaty. A obydwójce były zamknięte. To kazało mu niezbić wierzyc, iż rzeczyć się na jawie miała, a nie we śnie.

siedział jeszcze w zydlu wygodnym, gdy do komnaty wpadł śmiertelnie bładny oddźwięwny, wołając:

— Biała dama — najlaskawszy panie, Boże zmiłuj się nad nami. Ja ją widziałem — złowróżbna zjawa!

— Baltazarze, tyś spał! — wrzasnął burgrabia.

Zależało mu bowiem bardzo na tem, ażeby wieść o złowróżbnej zjawie nie rozchodziła się wśród ludzi zamkowych.

— Nie, najlaskawszy panie, z pewnością nie spałem. Ja właśnie w budce wartowniczej siedziałem, gdy nagle most opadł,

tem ją dokładnie. Teraz przed chwilą wyszła zaś z palacu i podążyła w kierunku alei zamkowej. To napewno jakiś zły znak — Boże, zmiłuj się nad nami.

— To napewno jest taki znak, że ty jesteś tuman i śpisz podczas służby nocnej, za co ja cię jutro surowo ukarze. Jeżeli ty tą niedorzeczność powtórzyć się komu odważysz, to pasy z ciebie zedre. Rozumiesz bałwanie! Przysięgam ci, iżbyś żywy nie uszedł, ośła pało!

Zupełnie zmieszany opuścił Baltazar komnatę burgrabi. Nie wiedział już teraz doprawdy, czy on zwarjował, czy też jego panu to się przytrafiło.

Bojaźliwie obejrzał on się jeszcze raz pozą siebie. Wreszcie stanawszy przy swojej budce wartowniczej, wyszeptał sam do siebie:

— A jednak była to napewno złowróżbna zjawa.

Burgrabia jednak zupełnie wybił się ze snu. A tak przyjemnie się drzemało. Sam przed sobą nie mógł oczywiście ani na chwilę wątpić, iż była to Ludwika — złowróżbna zjawa.

Wszystko to uważał za koszmarny sen, który tak się splótł — na podstawie wydarzeń ubiegłego dnia.

Zwłaszcza, że kilkanaście kubków wina pobudziło jego fantazję. Ot — głupstwo — i tyle!

Ale na Kozłowej Górze na próżno szukał burgrabia zbiegów dnia wczorajszego.

Według zaś relacji czeladzi dworskiej — mieli uciekinierzy nie pokazać się wiecej po wczorajszej fudze.

Na prawdopodobniej udali się oni do Raciborza, aby u przewielebnej przeoryszy pomocy i schronienia szukać.

Tam niezawodnie ich znajdzie i nie ujdą mu stamtąd tem pewniej. Bedzie on umiał zmusić Ofikę, do wydania mu zbrodniarzy, którzy pod jego sąd jako panna i władcy przez mord Michałka podpadli. Nie ujdzie im to płazem.

Pełen głębokiego niezadowolenia powrócił on na Świerklańce.

Nikt mu dnia tego nie mógł dogodzić.

Tak się czuł wściekłym.

(Dalszy ciąg jutro).

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2.50, zagranicą zł. 5.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 500, pół strony zł. 275, 1 mm. wiersz i łamowy opisowe zł. 250, specjalne zł. 150, reklamy 60 gr., drobne 15 groszy za wyraz. W niedziele i dni świąteczne 25 proc. drożej.